

Undervisningsbeskrivelse

Termin	June 2024
Institution	Svendborg Erhvervsskole & - Gymnasier
Uddannelse	htx
Fag og niveau	Idéhistorie B
Lærer	Solveig Høite Hansen (sohh)
Hold	HX21-24FysBio

Forløbsoversigt (7)

Forløb 1	Krig og katastrofer
Forløb 2	Industrialiseringens bølger
Forløb 3	Krig og teknologi
Forløb 4	Medicinhistorie
Forløb 5	Imperialismen
Forløb 6	Teknologihistorie fra Oldtid til Oplysningstid
Forløb 7	Eksamensprojekt

Forløb 1: Krig og katastrofer

Forløb 1	Krig og katastrofer
----------	---------------------

Indhold	<p>Forløbet tjener mange formål: Introduktion til faget og den kildekritiske analyse Introduktion til Større skriftlig opgave/DIHO (samarbejde med dansk) Forberedelse til studietur i Berlin</p> <p>Der arbejdes med 2. Verdenskrig og Den kolde krig med fokus på Tyskland - særligt Berlin samt betydning og konsekvenser for det tyske folk. I Berlin er følgende steder besøgt: DDR-museet, Sachsen Hausen, Den sorte box v. checkpoint Charlie samt flere erindringssteder rundt omkring i byen.</p> <p>Hvad er idéhistorie: http://https://idehistorie.systime.dk/?id=169 Spandauermodellen: https://idehistorie.systime.dk/?id=153</p> <p>2. Verdenskrig og Den Kolde Krig i Tyskland: https://eneuropaeiskverdenshistorie.systime.dk/?id=139 Dokumentar, Adolf Hitler, Ondskabens ansigter: https://mitcfu.dk/mm/player/?copydan=321709291810 Nazismen i Tyskland: https://eneuropaeiskverdenshistorie.systime.dk/?id=261</p> <p>Kildekritisk analyse: https://paasporetafhistorien.systime.dk/?id=147 Kildekritik: https://frafortidtilhistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?loopRedirect=1</p> <p>Optakt Den Kolde krig: https://koldkrig.systime.dk/?id=251 Tysklands deling: https://koldkrig.systime.dk/?id=261 Marshallplanen: https://koldkrig.systime.dk/?id=256 DDR og Sovjet: https://koldkrig.systime.dk/?id=238 Muren opføres: https://koldkrig.systime.dk/?id=208 Murens fald: https://koldkrig.systime.dk/?id=128 Gorbatjov: https://www.dr.dk/nyheder/udland/nekrolog-manden-med-det-vindende-smil-mentaender-af-staal Berlinmuren, DRkultur 2009: https://mitcfu.dk/mm/player/?copydan=320911102310</p> <p>Svar på følgende læsespørgsmål: Hvad sker der i Sovjet? Hvilke hændelser/begivenheder fører til murens fald? Dominoeffekten.</p> <p>Gorbatjov-kilder og situationen i DDR: https://koldkrig.systime.dk/id=1955</p> <p>Kildekritisk analyse: https://frafortidtilhistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=152 Artikel: Gorbatjov er død. Hvis du vil forstå, hvorfor Rusland er i krig med Ukraine lige nu, skal du forstå ham. Jakob Skaaning og Andreas Thorsen, Zetland</p> <p>Tysklands historie: https://ferie-info.dk/landefakta/tyskland-fakta/tysklands-historie/</p>
Omfang	14 lektioner / 22.1666666666667 timer

Særlige fokuspunkter	<p>Fagmål: behandle problemstillinger i samspil med andre fag demonstrere viden om fagets identitet og metoder</p> <p>Kernestof: idéhistoriske, teknologihistoriske og almenhistoriske udviklingslinjer fra oldtiden til i dag</p>
-----------------------------	--

Væsentligste arbejdsformer	
-------------------------------	--

Forløb 2: Industrialiseringens bølger

Forløb 2

Industrialiseringens bølger

Indhold
(1/2)

Gennemgang af industrialiseringens 4 bølger. Fokus på 1. bølge i England; 2. bølge i DK - den moderne verden og skift i natursyn, som har indvirkning på nutidens klima- og biodiversitetskriser/periodisering
Holocæn og antropocæn; 3. bølge i DK - 60'erne og voksende velstand, Velfærdsstatens Guldalder, kvinderne på arbejdsmarkedet. Eleverne arbejder med projekter, der har fokus på:
1. Kvinderne på arbejdsmarkedet
- betydningen for kvinde, familie og samfund.
2. Bolig og forstad 3. Hus-
holdningen - ny teknologi og betydning for kønsrollerne
4. Velfærdssamfundets guldalder
5. Børn og unge
6. Dansk industri - fokus på specifikke virksomheder
7. Gæstarbejdere

Elevernes egen familiehistorie bindes sammen med emnerne.

Der arbejdes med industrialiseringens filosofi
fra Comte til Arendt - hvilket menneskesyn i kobling til industrialiseringen har domineret over tid?

Afslutningsvis introduceres til SCOT
og Trekasse-modellen repeteres gennem arbejdet med 4. bølge teknologi - særligt AI.

Noter:

Den industrielle revolution Den teknologiske baggrund Hvorfor var England først?

<https://industrialiseringen.systemtime.dk/?id=129&L=0>

Danmark – et industriland? The Industrial revolution BBC 2013:

<https://mitcfu.dk/mm/player/?copydan=321309162145>

<https://industrialiseringen.systemtime.dk/?id=129&L=0>

Industrisamfundets filosofi: <https://teknologihistorie.systemtime.dk/?id=572>

Perspektiver på den Industrielle revolution: <https://industrialiseringen.systemtime.dk/?id=179>

Metode: Aalborgmodellen <https://teknologihistorie.systemtime.dk/?id=595#c2818>

Galschiøt: Isbjørn og CO2 udledning.

Holocæn og antropocæn tidsalder: <https://denstoredanske.lex.dk/Antropoc%C3%A6n>

Industrialiseringens 3. bølge - DK i 1960'erne og computeren:

<https://teknologihistorie.systemtime.dk/?id=563> - kap. 9.6 og

9.7

Husker du - 1960'erne, DR: [https://mitcfu.dk/materialeinfo.aspx?mo-](https://mitcfu.dk/materialeinfo.aspx?mode=2&page=3&pageSize=6&search=titel:%20Husker%20du&orderBy=title&SearchID=9571b66b93ef-9ddf-b9ee134042ff&index=1)

[de=2&page=3&pageSize=6&search=titel:%20Husker%20du&orderBy=title&SearchID=9571b66b93ef-9ddf-b9ee134042ff&index=1](https://mitcfu.dk/materialeinfo.aspx?mode=2&page=3&pageSize=6&search=titel:%20Husker%20du&orderBy=title&SearchID=9571b66b93ef-9ddf-b9ee134042ff&index=1)

Indhold (2/2)	<p>Interview af forældre/bedsteforældre om 1960'erne - hvordan husker de deres eget liv, hvad husker de om det danske samfund - spørg gerne specifikt ind til jeres emne. I har jo læst om årtiet og set dokumentar - ungdomsliv, industri og efterspørgsel på arbejdskraft, derfor flere kvinder i arbejde, god økonomi/højkonjunktur. Parcelhus, bil, hårde hvidevarer + maskiner i husholdningen. Flere børn i institution etc. Hvordan så deres liv ud? Hvad husker de særligt fra tiden?</p> <p>Kollektiv erindring og erindringspolitik: https://frafortidtilhistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=142</p> <p>Event: Auschwitzdag 2023 – Historien om dem, der valgte den anden side https://seismogram.dk/auschwitzdag-historien-om-dem-der-valgte-den-anden-side/</p> <p>https://www.dr.dk/nyheder/kultur/gaming/hans-har-lavet-computerspil-om-sin-egen-mormor-hun-smuglede-vaaben-i-en https://www.gamereactor.dk/gerda-a-flame-in-winter-1100563/</p> <p>4. bølge industrialisering: https://ing.dk/blog/den-4-industrielle-revolution-162347 SCOT-analyse: https://historie.dtu.dk/formidling/skolemateriale/teknologihistorie/scot</p> <p>Industrialiseringens 4. bølge - muligheder og konsekvenser: https://www.information.dk/udland/2016/07/ultimate-guide-fjerde-industriellerevolution I dansk perspektiv: https://ufm.dk/forskning-og-innovation/forsk2025/indkomne-indspil/ministerier/erhvervs-og-vaekstministeriet/erhvervs-og-vaekstministeriet-den-fjerde-industrielle-revolution-inkl-sofart</p>
Omfang	22 lektioner / 34.833333333333 timer
Særlige fokuspunkter	<p>Fagmål: analysere samspillet mellem ideer, teknologier, natur og samfund, herunder betydningen for den menneskelige eksistens</p> <p>samspillet mellem ideer, teknologier, samfund og videnskab, herunder teknologisk videnskab</p> <p>natur, teknologi og produktion i historisk og nutidigt perspektiv natur, teknologi og produktion i historisk og nutidigt perspektiv analysere udvalgte historiske, kulturelle, samfunds- og videnskabsmæssige omstændigheder for teknologisk innovation, herunder vekselvirkning med naturen</p>
Væsentligste arbejdsformer	

Forløb 3: Krig og teknologi

Forløb 3	Krig og teknologi
-----------------	-------------------

Indhold	<p>Der bygges oven på det tidligere forløb Krig og katastrofer, som havde mest fokus på konsekvenserne for civilbefolkningen men fokus på 2. V.K. og Den Kolde Krig. I dette forløb er der fokus på krigens regler og konventioner, ændringer i krigsførelse med 1. verdenskrig, som den første moderne krig og krigsteknologiens betydning på godt og ondt. Forløbet bygges op omkring etik og moral med fokus på teknologietik med afsæt i traditionel/Kant (pligt) og Bentham (nytte) samt moderne/Løgstrup (kommunikativ) samt Hans Jonas og Peter Kemp. Eleverne arbejder afslutningsvist med en selvvalgt krigsteknologi, som analyseres ud fra Trekasse-modellen/Aalborg-modellen.</p> <p>Noter: Hvad er krig? https://krigenshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=130 Krigens regler, Genève-konventionen: https://www.rodekors.dk/vores-arbejde/krigens-regler#hvad</p> <p>Teknologietik, Kants Pligtetik: https://teknologiogfilosofi.systime.dk/?id=130&L=0 Etik og moral: https://teknologiogfilosofi.systime.dk/?id=130 : kap. 2: Kant, Bentham, Løgstrup. Dilemma 'Den selvkørende bil'</p> <p>Etisk råd: https://nationaltcenterforetik.dk/raad-og-komiteer/det-etiske-raad</p> <p>Dokumentar, 1. Verdenskrig - raseri. Fransk dokumentar sendt på DR/kultur 2012: https://mitcfu.dk/mm/player/?copydan=321708212155</p> <p>1. Verdenskrig: https://eneuropaeiskverdenshistorie.systime.dk/?id=250 1. V.K. og den nye krigsteknologi: https://teknologihistorie.systime.dk/?id=611</p>
Omfang	5 lektioner / 7.91666666666667 timer
Særlige fokuspunkter	Kernestof: erkendelsesteoretiske, etiske, livsfilosofiske og kulturelle aspekter ved udvikling og brug af teknologi
Væsentligste arbejdsformer	

Forløb 4: Medicinhistorie

Forløb 4	Medicinhistorie
----------	-----------------

Indhold	<p>Med afsæt i Grundbogen Idehistorie, Alex Young Pedersen, Systime, 2023 - Hvad er sygdom? undersøges opfattelsen af sygdom gennem historien. Der zoomes ind på humoralpatologien i kobling til det dertilhørende livs- og verdenssyn. Der arbejdes med mentalitetshistorien - hvilken forestillingsverden har ligget til grund for forskellige tiders sygdomsopfattelse. Også psykiatriens historie undersøges. Der kobles til nutidens behandlingsmuligheder og det etiske aspekt undersøges. Klassen arbejder i grupper med følgende epidemier, som munder ud i præsentation og fremlæggelse:</p> <ul style="list-style-type: none">PestKoleraDen Spanske SygeTuberkulose Den spanske sygePolioHIV/AIDSCovid-19 <p>På ekskursion til KBH har klassen besøgt Museion og fået omvisningen: Det indsamlede menneske, som kommer tæt på skeletter, organer, celler og DNA. Hør hvordan kroppen fra oplysningstiden til i dag er blevet brugt som lægevidenskabens råmateriale. Omvisningen er for dig, som er interesseret i kroppens opbygning og etiske dilemmaer i moderne medicin. Hør om indsamlingen af fostre med misdannelser på 1800-tallets fødselshospitaler, om retsmedicinernes kortlægning af dødsårsager og om nutidens moderne biobanker. Omvisningen viser udstillingen Det Indsamlede Menneske.</p> <p>Noter: Grundbogen Idehistorie, Alex Young Pedersen, Systime, 2023</p> <p>Hvad er sygdom?: https://idehistorie.systime.dk/?id=134 Medicinens pionerer, DR 2004 https://mitcfu.dk/materialeinfo.aspx?mode=2&page=1&pageSize=6&search=Serietitel:Medicinens%20historie&orderby=title&SearchID=374cd0c1c1ed-4164-a5db-acafcd992fba&index=4</p> <p>Humoralpatologi: https://videnskab.dk/krop-sundhed/antikkens-laegevidenskab/ Den sorte død: https://idehistorie.systime.dk/?id=138 Sygdommenes stigmatisering: https://idehistorie.systime.dk/?id=139 Repetere metoder Arbejde med kontekstualisme og mentalitetshistorie: https://paasporetafhistorien.systime.dk/?id=1 https://historie.dtu.dk/formidling/skolemateriale/teknologihistorie</p> <p>Hannah Arendt: https://www.kristeligt-dagblad.dk/udland/hannah-arendt-en-moderne-t%C3%A6nker-mellem-augustin-og-heidegger (Primært tekst) Hannah Arendt: Animal laborans' sejr, i Menneskets vilkår, 1958: https://teknologiogfilosofi.systime.dk/?id=182</p> <p>Medicinsk teknologi: https://idehistorie.systime.dk/?id=140 Etik og teknologi: https://etikidetsenmodernesamfund.systime.dk/?id=155 Patologi: https://idehistorie.systime.dk/?id=231 Medicinsk teknologi og etik: https://idehistorie.systime.dk/?id=234 Etisk råd - optimering af mennesket: https://nationaltcenterforetik.dk/etiske-temaer/optimering-af-mennesket</p> <p>Psykiatriens historie, DR2 2004: https://mitcfu.dk/mm/player/?copydan=030405031710 Psykiatri fra Antikken til 1900: http://museernepaakanten.dk/wp-content/uploads/2015/09/Psykisk-sygdom-og-psykiatri-i-historisk-perspektiv-bind-1.pdf https://psykiatrifonden.dk/viden/temaer/tvang-psykiatrien/historiske-etiske-perspektiver</p>
Omfang	15 lektioner / 23.75 timer

Forløb 5: Imperialismen

Forløb 5	Imperialismen
Indhold	<p>Med afsæt i Vestens dominans og imperialismen, Morten Hilligsø Munk og Susanne Ørnstrøm, Systime 2023 sættes der fokus på, hvorfor det blev Europa, der koloniserede store dele af verden til trods for, at særligt Kina og Mellemøsten også var højt udviklede områder, der havde den nødvendige teknologi.</p> <p>Klassen har valgt sig ind på koloniserede områder/lande og undersøgt årsager samt konsekvenser i forbindelse med koloniseringen og sidenhen imperialismen:</p> <p>Kina Grønland Afrika USA Latinamerika Indien.</p> <p>Arbejdet med Grønland udvides til hele klassen for at skabe fokus på Danmarks rolle, og de konsekvenser og muligheder, som stadig præger Grønland som tidligere koloni. Vi ser filme Eksperimentet og arbejder med spillefilm som kilde til den sande historie.</p> <p>Imperialisme Vestens dominans og imperialismen, Morten Hilligsø Munk og Susanne Ørnstrøm, Systime 2023: https://imperialisme.systime.dk/?id=132 Kap 1 om Vestens dominans. Dokumentar, Echoes of Empire, BBC World: https://mitcfu.dk/mm/player/?copydan=512008231230 Kap. 2 Forklaringer på vestens dominans: https://imperialisme.systime.dk/?id=133 Kap. 2 Forklaringer på Vestens dominans + kap. 3 Den imperialistiske periode 1870-1914 https://imperialisme.systime.dk/?id=133 I timen: Undersøge forholdet mellem DK og Grønland nærmere: Rigsfællesskabet Eskimo>>inuit</p> <p>Grønlands forsvundne børn - eksperimentbørnene</p> <p>Unge grønlandske kvinder - spiralsagen Sprog og kultur –</p> <p>Grønland i dag</p> <p>Grønland og Rigsfællesskabet. Læs de 3 afsnit: Rigsfællesskabet og dets lande, Rigsfællesskabets historie, vejen mod selvstændighed. I KAN SPRINGE AFSNITTENE OM FÆRØERNE over. https://faktalink.dk/titelliste/rigsfaellesskabet#anchor2488</p> <p>Filmen Eksperimentet, Louise N. D. Friedberg 2010</p> <p>Noter: Vi arbejder med anmeldelser af 'Eksperimentet' for at undersøge kildeværdien af filmen: https://www.information.dk/kultur/anmeldelse/2010/09/gjorde-nation-fortraed https://www.kulturkapellet.dk/filmanmeldelse.php?id=889</p> <p>Dokumentar 'De unge grønlandere' DR 2018: https://www.dr.dk/drtv/se/de-unge-groenlaendere-kultursplittelsen_51143</p>
Omfang	9 lektioner / 14.25 timer

Væsentligste arbejdsformer	Klassedialog Projektarbejde

Forløb 6: Teknologihistorie fra Oldtid til Oplysningstid

Forløb 6	Teknologihistorie fra Oldtid til Oplysningstid
-----------------	--

Indhold (2/2)	
Omfang	18 lektioner / 28.5 timer
Særlige fokuspunkter	<p>Fagmål: redegøre for væsentlige idéhistoriske og teknologihistoriske udviklingslinjer og begivenheder fra oldtiden til i dag</p> <p>Kernestof: idéhistoriske, teknologihistoriske og almenhistoriske udviklingslinjer fra oldtiden til i dag</p>
Væsentligste arbejdsformer	

Forløb 7: Eksamensprojekt

Forløb 7	Eksamensprojekt
Indhold	<p>Der arbejdes med individuelle eksamensprojekter. Repetition af metoder.</p> <p>Noter: Eksamensprojekt Hjemme Hvis I har brug for det, har jeg lagt 2 eksemplariske opgaver ind i teamsrummet. Det er ikke emner, der er relevante for nogen af jer, men det giver et godt overblik i forhold til mulig opbygning af projektet. Vær særligt opmærksom på analyserne, der meget fint viser inddragelse og behandling af kilder/empiri.</p>
Omfang	7 lektioner / 11.0833333333333 timer
Væsentligste arbejdsformer	

Side